

METODA ZA POSTAVITEV STALNIH KONTROLNIH PASTI, ZA IZVEDBO NJIHOVEGA ČIŠČENJA, VNOSA PODATKOV O ULOVU IN UGOTAVLJANJA PRENAMNOŽITVE OSMEROZOBEGA SMREKOVEGA LUBADARJA

V stalnih kontrolnih pasteh se trajno spremlja smrekove podlubnike vsako leto in lokacije teh pasti načeloma ne spreminjamo, zato takšne pasti imenujemo stalne kontrolne pasti.

Za stalne kontrolne pasti uporabljamo enojne režaste pasti črne barve, izdelane iz umetnih materialov. Opremimo jih s specifičnimi feromoni, ki morajo ustrezati naslednjim zahtevam:

- feromonski pripravek ima čim manjši ulov netarčnih organizmov;
- proizvajalec ima vzpostavljen sistem spremljanja kakovosti, s katerim zagotavlja enako kakovost feromonskega pripravka med različnimi serijami, predvsem enako količino feromona v pripravku in enakomernost izhlapevanja;
- uporabljati se mora vedno enak feromonski pripravek zaradi primerljivosti podatkov ulova med leti in med lokacijami. Če ni več na voljo enakega feromonskega pripravka, se uporabi feromonski pripravek, ki ima čim bolj podobne lastnosti. Pri izbiri feromonskega pripravka se upoštevajo rezultati testiranja, ki ga izvede Gozdarski inštitut Slovenije;
- pri izbiri feromonskega pripravka moramo upoštevati razmerje med ceno in učinkovitostjo.

Lokacije in število stalnih kontrolnih pasti

Stalne kontrolne pasti se namestijo enakomerno v sistematični mreži modelskih celic velikosti 8 km × 8 km, kjer vsaj 10 % površine zasedajo gozdni sestoji s smreko in delež lesne zaloge smreke znaša vsaj 5 %. Na državni meji upoštevamo samo celice, katerih delež površine v državi je večji od 25 %. Pasti se postavijo v sestoji, kjer je delež smreke v lesni zalogi manjši od drugih sestojev v celici. Sistematično mrežo modelskih celic velikosti 8 km × 8 km pripravi Gozdarski inštitut Slovenije in objavi na svojih spletnih straneh. Stalne kontrolne pasti se postavijo čim bližje središču modelske celice z upoštevanjem prej omenjenih pogojev. Zavod spremlja najmanj 250 stalnih kontrolnih pasti.

Pričetek spremljanja

Stalno kontrolno past se postavi pred pričetkom spomladanskega rojenja podlubnikov, kar se ugotavlja v skladu z modelnim izračunom, ki ga pripravi Gozdarski inštitut Slovenije in objavi na svojih spletnih straneh.

Interval spremljanja in vnos podatkov ulova

Stalno kontrolno past se redno spremlja enkrat na teden (vsakih 7 dni) in meri ulov v pasti. Podatke o ulovu se sproti vnaša v računalniški program Varstvo gozdov.

Trajanje spremljanja

Stalno kontrolno past se spremlja najmanj do konca septembra oziroma dlje, dokler najvišje dnevne temperature v modelski celici presegajo 14 °C.

Ugotavljanje prenamnožitve

Populacija osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) je na lokaciji pasti (modelski celici) prenamnožena, če se je v obdobju od pričetka spomladanskega rojenja do konca razvoja prve generacije v eno past ulovilo 7.000 ali več osebkov *I. typographus*. Konec razvoja prve generacije se ugotavlja v skladu z modelnim izračunom, ki ga pripravi Gozdarski inštitut Slovenije in objavi na svojih spletnih straneh.«.